

SLOVENIJA

Natura in grbi slovenskih občin: Žužemberk

Risa v skoku si je za motiv v grbu izbrala občina Žužemberk (<http://www.heraldica.si/arms/z/zuzemberk.htm> - spletna stran Slovenskega grboslovja).

Poleg medveda in volka je ris ena od velikih zveri, ki pri nas še živijo in jih Evropska unija posebej ščiti. Človeku se izogiba in skrivnostnega samotarja v naravi vidi le malokdo. Ker je bil tekmeč človeku, so ga v naših krajih v 19. stoletju iztrebili, nato pa v preteklem stoletju zopet naselili.

Kot motiv v grbih ga najdemo tudi na Finskem (pokrajina Häme /Tavastia), v Litvi in Latviji, na Poljskem. Sicer pa v heraldiki ni pogost motiv, nosilec grba naj bi imel izjemno oster vid.

Novi sezname vrst in habitatnih tipov

Zavod RS za varstvo narave je dopolnil seznama rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki so prisotni v Sloveniji v posamezni biogeografski regiji. Pri tem je upošteval končno verzijo referenčne liste za alpsko regijo (Evropska komisija, 19.7.2005) in delovno verzijo za celinsko (z dne 26.4.2006). Seznama sta eden od zaključkov celinskega biogeografskega seminarja na Češkem (26. do 28. aprila 2006).

Ogledate si ju lahko na: http://www.natura2000.gov.si/projektivec/seznam_habitati.pdf ter na http://www.natura2000.gov.si/projektivec/seznam_vrst.pdf.

Peter Skoberne (peter.skoberne@gov.si)

Razvojna konferenca o Krajinskem parku Boč

V okviru projekta »Krajinski park Boč«, ki ga Občina Rogaška Slatina izvaja v okviru programa Phare – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija/Avstrija 2003, smo organizirali drugo razvojno konferenco o možnih vsebinah in načinih urejanja, rabe in upravljanja Krajinskega parka Boč.

Potekala je v prostorih planinskega doma na Boču, glavni cilj pa je bila predstavitev zastavljenega projekta in določitev vsebin, ki jih bomo v prihodnosti izvajali v krajinskem parku in informacijskem središču. Iskali smo tudi izvedljive upravljanja parka. Konference so se udeležili tako predstavniki domačinov, raznih društev in krajevne skupnosti, kot tudi predstavniki ustanov, ki so z Bočem povezane po strokovni plati.

Po predstavitvi projekta so v diskusiji sodelujoči podali svoje poglede in predloge, ki jih je nato župan Občine Rogaška Slatina Branko Kidrič, ki je moderiral razvojno konferenco, strnil v naslednje točke:

1. ohraniti danosti in jih prikazati ljudem,
2. prostore depandanse urediti tako, da bodo v njih našle prostor različne vsebine,
3. urediti režim obnašanja v krajinskem parku Boč,
4. propagandni material prilagoditi ciljnim skupinam,
5. v načrt upravljanja vključiti zahteve Nature 2000,
6. v informacijskem središču, poleg znamenitostim KP Boč, nekaj vitrin nameniti tudi drugim temam (apnarji, oglarji, legende, glažute in podobno),
7. uskladiti vsebine, ki bodo v nadstropju depandanse in
8. v projekt vključiti turistično planinsko pot Kostrivnica-Boč.

Predloge bomo, kolikor bo mogoče, upoštevali pri izvedbi projekta.

Brigita Kregar-Drofenik, vodja projekta (brigita.kregar-drofenik@rogaska-slatina.si)

Delavnici v Podvincih

V okviru PHARE projekta Upravljanje z ribniki Podvinci in Velovlek smo izvedli zelo uspešni in odmevni delavnici. Na prvi informacijsko – motivacijski delavnici, (11. 4. 2006, ki je bila namenjena lokalnemu prebivalstvu, so svoje

pogleda in izzive pri novem trajnostnem razvoju in varstvu območij predstavili strokovnjaki, ki sodelujejo v projektu. Udeleženci so postavljali veliko vprašanj. Med drugim je lastnike gozdov zanimalo, kaj se bo v prihodnje dogajalo z njihovimi gozdovi. Goran Erčević iz Zavoda za gozdove Slovenije, OE Maribor, KE Ptuj, jim je pojasnil, da lastniki gozdov okrog ribnikov nimajo in ne bodo imeli nobenih posebnih omejitev zaradi izvedbe samega projekta. Nosilci projekta so ljudem zagotovili, da projekt ne prinaša omejitev, ampak želijo to naravno bogastvo ribnikov vključiti v dejavnosti, ki so dopustne. Veliko govora je bilo tudi o sanaciji Malega ribnika v Podvincih, vendar je lokalnim prebivalcem bilo obrazloženo, da sredstev za to aktivnost v tem projektu ni bilo predvidenih. Nadalje si bodo v podobnih razpisih prizadevali pridobiti dodatna sredstva, s katerimi bo omogočeno izvesti še druga predvidena dela. Veliko pozornost je pritegnil predstavnik projektnega partnerja iz Avstrijske Koroške g. Miha Hanscho, ki je predstavil zgodovino njihovega naravovarstvenega območja Sablatnigmoor (Zablatniško močvirje).

Druga delavnica, ki je bila namenjena kmetom oziroma lastnikom zemljišč, je bila 25. 4. 2006. Poudarek je bil na predstavitvi SKOP – Slovensko kmetijsko okoljskega programa in Nature 2000.

V soboto 20. 5. 2006 so nas obiskali partnerji iz avstrijske Koroške in si na terenu ogledali naravne lepote ribnikov v Podvincih in Velovleku. Predstavili smo jim do sedaj izvedene aktivnosti in dosežene rezultate, v družabnem delu pa je potekala izmenjava mnenj in izkušenj.

Alenka Bezjak (alenka.bezjak@ptuj.si)

Usposabljanje za lokalne turistične vodnike zaključeno

Na Razvojni agenciji Savinja smo v okvirju projekta »Ekološko turistična obogatitev ribnika Vrbje« v času od 4.-9. maja 2006 usposabljali 29 lokalnih turističnih vodnikov za vodenje po območju Spodnje Savinjske doline in ožjem območju ribnika Vrbje.

Usposabljanje je bilo razdeljeno na dva dela: splošen in praktični del. V okviru splošnega dela so si udeleženci pridobili osnovna znanja s področja ekonomije in spoznali podporno okolje Spodnje Savinjske doline. Osvojili so večšine komunikacije in javnega nastopanja. Predstavljena jim je bila kulturna in lokalna zgodovina ter konkretnije delo turističnih vodnikov z obstoječo zakonodajo na tem področju. V praktičnem delu, ki je potekal na območju ribnika Vrbje, so se udeleženci seznanili z rastlinjem, ki raste ob ribniku Vrbje. Posebno doživetje pa je bilo opazovanje ptic, ki gnezdi v in okolici ribnika. Skupina udeležencev je bila vseskozi odlično motivirana, za kar so predvsem zaslužni dobri predavatelji ter strokovnjaki za območje ribnika Vrbje.

Vsi slušatelji usposabljanja so preizkus strokovne usposobljenosti uspešno opravili. Želimo jim, da bi pridobljeno znanje dobro uporabili v svojem nadaljnjem delu in imeli čimveč turističnih vodenj.

Alenka Doler - RA Savinja (ra.savinja@zalec.si)

Tečaj za varuhe kalov

Tečaj je namenjen vsem, ki jih zanimajo kali in življenje v njih, vsem, ki bi radi pridobili znanja, s katerimi bi se lotili obnove in vzdrževanja kalov. Udeležba na tečaju je brezplačna. Udeleženci bodo prejeli gradivo s prispevki predavateljev, ob zaključku tečaja pa še potrdilo o udeležbi. Tečaj bo potekal štiri zaporedne petke v juniju. Predavanja strokovnjakov (z Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Centra za kartografijo favne in flore, Zavoda za gozdove Slovenije in iz Prirodoslovnega muzeja v Trstu) bomo dopolnili s terenskimi ogledi in praktičnim delom ob kalih.

Organizira novogoriška enota Zavoda RS za varstvo narave v okviru projekta "1001 kal - 1001 zgodba o življenju", ki ga v Programu pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija-Italija 2000-2006 delno financira Evropska unija.

Informacije: Igor Maher (igor.maher@quest.arnes.si) in Irena Kodele Krašna (irena.kodele-krasna@zrsvn.si), www.zrsvn.si/1001kal

Intenzivno informiranje o Naturi 2000 v Karavankah

V mesecu maju smo v okviru PHARE projekta Karavanke Natura 2000 pripravili in izvedli kar štiri pomembne dejavnosti v podporo boljši informiranosti ciljnih skupin in širše javnosti o biotski raznovrstnosti, Naturi 2000 in trajnostnem razvoju v Karavankah.

Izšla je prva številka informatorja KARAVANKE, ki ga je prejelo skoraj 16 tisoč gospodinjstev in institucij v občinah, ki sodelujejo v projektu na območju zahodnih Karavank. Z vsebino informatorja želimo bralce seznaniti s cilji in pomenom mreže Natura 2000 ter o drugimi aktivnostmi v projektu. Če se želite naročiti, pišite na: uros.brankovic@ctrp-kranj.si.

Izvedli smo tudi 3-dnevno izobraževanje za lokalne informatorje iz vseh petih občin. Vsebina izobraževanja je temeljila na naravovarstvenih vsebinah, kmetijstvu, gozdarstvu in trajnostnem razvoju na območjih Natura 2000 v zahodnih Karavankah. Informatorji bodo v svojih občinah dolgoročno skrbeli za obveščanje in informiranje prebivalcev in obiskovalcev o biotski pestrosti območja in trajnostnem razvoju. Program izobraževanja za 18 prijavljenih kandidatov je po uvodni delavnici v Čopovi hiši v Žirovnici obsegal skupinske predstavitve posameznih informacijskih točk v občinah. V sklopu terenskega dela programa pa je bil izveden tudi ogled vseh 6 bodočih informacijskih točk. Vsebine in samo izobraževanje so pripravili Zavod RS za varstvo narave OE Kranj v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Kranj, Zavodom RS za gozdove OE Bled in CTRP Kranj.

Svojo zloženko pa so dobile tudi narcise-ključavnice kot eden simbolov narave in sožitja človek-narava v Karavankah. Publikacija »Ohranimo narcise-ključavnice za vedno!« je namenjena kmetovalcem in vsem obiskovalcem narcisnih travnikov. Ob tej priložnosti je bila 27. maja na Planini pod Golico organizirana tudi posebna čezmejna delavnica.

Uroš Brankovič, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj (uros.brankovic@ctrp-kranj.si)

Posvet turističnih društev slovenskega podeželja

V Občini Žalec smo 12.5.2005 v okviru Phare projekta organizirali že 10. posvet turističnih društev slovenskega podeželja. Osrednja nit srečanja je bila vloga in izkušnje turističnih društev pri razvoju turizma na podeželju (ekoturizma) ter primeri dobrih praks. Na posvetu je prisostvovala tudi delegacija iz Kruševca, ki je bila v okviru projekta Exchange na večdnevnom obisku v Žalcu.

Sledil je ogled premiernega filma o mestu Žalec. Alenka Doler iz Razvojne agencije Savinja je predstavila partnersko sodelovanje na primeru projekta Phare »Ekološko-turistična obogatitev ribnika Vrbje«. V popoldanskem delu so obiskovalci posvet zaključili z vodenim ogledom ribnika Vrbje in dvorca Novo Celje.

Alenka Doler - RA Savinja (ra.savinja@zalec.si)

Delavnica CMS (Conservation Management System)

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor je v sodelovanju z organizacijo Eurosite izvedel interno delavnico v okviru pilotnega projekta »Management planning« na območju zavarovanega območja Tople. Na delavnici je sodeloval tudi Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Črna.

Eurosite je organizacija, ki jo mnogi poznamo po »Vodniku za pripravo načrta upravljanja (Eurosite toolkit – pdf verzija na 124 straneh: http://www.eurosite-nature.org/IMG/pdf/toolkitmp_en.pdf). Vodnik je z razvojem ekološkega omrežja Natura 2000 potreben bistvene obnove, saj ne zagotavlja upoštevanja vsebin v odnosu do zahtev Habitatne direktive (predvsem monitoring in poročanje). Obnovljen osnutek Eurosite toolkita smo pred formalno objavo uporabili prav na nekaterih značilnostih Tople (3 vrste SPA, 4 habitatni tipi pSCI), skupaj z uporabo računalniškega programa CMS, ki zagotavlja dinamično uporabo pri pripravi načrta upravljanja in kasneje njegovi kontroli.

Martin Vernik (martin.vernik@zrsvn.si)

Krajina in družba – mednarodna konferenca

Svet Evrope in Ministrstvo za okolje in prostor sta organizirala mednarodno konferenco z naslovom Krajina in družba, kot 4. redno srečanje delavnic za izvajanje Evropske konvencije o krajini. Konferenca je bila izvedena v

soorganizaciji z Ministrstvom za kulturo in v sodelovanju z Univerzo v Ljubljani, Oddelkom za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete, Društvom krajinskih arhitektov Slovenije in pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana.

Dvodnevna konferenca je potekala od 11. in 12. maja, v Ljubljani na Ljubljanskem gradu. Udeležilo se jo je 150 strokovnjakov, od tega 70 domačih in 80 z drugih evropskih držav. Sledila je strokovna ekskurzija, namenjena spoznavanju slovenskih krajin v soorganizaciji Parka Škocjanske jame in Občine Loški potok.

Osnovni namen dvodnevne konference je bila izmenjava izkušenj v zvezi z izvajanjem določil Evropske konvencije o krajini. Na konferenci so svoje prispevke predstavili strokovnjaki iz Slovenije (Univerze v Ljubljani, ministrstev, strokovnih prostorsko načrtovalskih institucij in organizacij), iz držav podpisnic Evropske konvencije in častni gost prof. C. Steinitz iz Univerze Harvard, ZDA. Sklepi mednarodne konference in vsi govori in referati bodo zbrani in slovensko - angleškem zborniku Krajina in družba. Zbornik bo izdalo Ministrstvo za kulturo.

Nataša Bratina Jurkovič (natasa.bratina-jurkovic@gov.si)

BRANJE

Narava v gorskem svetu

Izšel je učbenik Planinske zveze Slovenije Narava v gorskem svetu (tretja, dopolnjena izdaja; avtorji: Janez Gregori, Tomaž Petauer, Nada Praprotnik, Marko Selan, Peter Skoberne, uredila Simona Jarc). Več o knjigi na: http://www.gore-ljudje.net/objave_view.php?pid=6113

Ocena izvajanja Konvencije o biološki raznovrstnosti – na spletu

V tiskani in spletni verziji je izšla Ocena izvajanja Konvencije o biološki raznovrstnosti. Zajema pretekle aktivnosti, povezane s konvencijo, in sedanja prednostna vprašanja; analizo izvajanja konvencije ter pregled potreb po krepitvi zmogljivosti.

Avtorji poglavij so Jana Kus Veenvliet, Mladen Kotarac in Marjana Dermelj. Ocena je nastala v sklopu projekta Nacionalne samo-ocene potreb po krepitvi zmogljivosti za globalno okoljsko upravljanje (NCSA), ki ga je vodil Regionalni center za okolje za srednjo in vzhodno Evropo. Spletna verzija (pdf, 85 strani, v celoti tudi v angleškem jeziku) je na: http://www.rec-lj.si/projekti/NCSA/Dokumenti/CBD_TP_web.pdf

NAPOVEDNIK

27. maj - tematska oddaja ob dnevu parkov na TV Slovenija 1, ob 17:25. Predstavljenih bo več zavarovanih območij narave v Sloveniji.

29. maj - rok za prijavo projektov na razpis Ministrstva za okolje in prostor: Sofinanciranje komunikacijskih projektov v podporo ciljem Nature 2000 za leto 2006. Razpis je namenjen nevladnim organizacijam. Več na: http://www.gov.si/mop/novica.php?&i1=MOP&i2=slo&i3=1&i4=rzp&i5=ter Ist_021&i10=artic&i12=42960B21901CBDEBC125715C002FCF87&i15=on.

31. maj - inavguracijsko predavanje znanstvenega svetnika dr. Borisa Kryštufka: »Valvazorjevo poročilo o polhu v luči populacijske biologije«, v sejni dvorani Pretorske palače v Kopru, Titov trg 4 (<http://www.fm-kp.si/obvestila/obvestilsplosna.htm#obvestilo3682>)

30. junij - popis rjavih srakoperjev in štetje koscev v Jovsih, organizira Zavod RS za varstvo narave v sklopu projekta LIFE-Narava »NATURA 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem«. Informacije: Andrej Hudoklin, ZRSVN OE Novo mesto, andrej.hudoklin@zrsvn.si.

3-6. julij – delavnica Trajnostno upravljanje kraških pokrajin za biodiverzitetu (*Sustainable Management of Karst Landscapes for Biodiversity*), v Malhamu, Velika Britanija. Organizira Eurosite, gostitelj LIFE projekt Dežela apnenca. Prijave (do 9.6.2006): karen.walker@nationaltrust.org.uk

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>.